

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

3. De obiecto adæquato, seu attributionis Logicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

debere assignari pro obiecto, quando omnia obiecta nequeant reduci ad aliquod inferius contentum sub illo.

Ad secundam confirmationem Respondeo similiter distinguendo maiorem: tanquam ad obiectum attributionis, quando cetera obiecta ad ipsum reduci non possunt, nego maiorem; quando possunt, concedo maiorem; & concessa minori distinguo consequens: tanquam ad obiectum attributionis, nego consequentiam; alio modo, concedo consequentiam.

Itaque non ab hoc tantum habet aliquod obiectum esse attributionis respectu aliorum, quod cognitio aliorum omnium sit necessaria ad cognitionem ipsius, aut ipsius ad aliorum, sed quod cetera omnia spectant ad ipsum aliquo ex modis in conclusione specificatis, aut alio simili modo.

18. *Obiicies secundo:* secundum Doctorem q. 4. prologi vna ex conditionibus obiecti primi, hoc est adequati seu attributionis scientiae totalis est, quod debeat continere virtualiter omnes & singulas veritates istius scientiae, cuius est obiectum adequatum: sed certum videtur nullum commune posse continere virtualiter omnes veritates competentes speciebus sub se contentis; neque enim ens, ut sic, continet virtualiter veritates competentes homini, neque syllogismus aut modus sciendi ut sic veritates competentes demonstrationi.

Hac obiectio non solum probat oppositum nostrae conclusionis, sed praeterea nullum vnum obiectum posse esse obiectum attributionis, quia nullum prorsus vnum obiectum, quodcumque sit, continet virtualiter omnes veritates, quae cognoscuntur de ceteris obiectis, ut patet. Itaque omnibus soluenda est, & fortassis qui non deferunt Scoti auctoritati, negarent maiorem, quae in sensu obiectionis non facile potest probari.

Respondent aliqui Scotista Scotum loqui non de obiecto adequato scientiae totalis, sed de obiecto specifico partis scientiae totalis. Sed manifeste patet oppositum ex ipsamet littera.

Melior
respon-
sio.

Respondetur ergo aliter, quod obiectum adequatum, debeat continere virtualiter omnes veritates scientiae cuius est obiectum, non secundum se & sua praedicata intrinseca, sed secundum se & omnia illa, quae sunt ad ipsum reducibilia commode; unde idem est in re continere omnes veritates scientiae, ac esse tale de quo tractat scientia, & ad quod omnia alia, quae in scientia tractantur, commode reduci possunt, tanquam aliqua ipsius.

Quomo-
do ob-
iectum
adequa-
tum de-
bet con-
tinere
omnes
veritates
scientiae.

19. *Quod si queras*, in quonam consistat haec continetia virtualis? Respondeo quod non in hoc quod possit ipsummet obiectum adequatum causare realiter cum intellectu cognitionem aut scientiam, quae habetur de ipso, quia potest contingere, ut obiectum sit rationis aliquando, quod non potest habere talem virtutem; sed consistit in hoc, quod obiectum contineat virtualiter suas proprietates metaphysicas, & cetera obiecta reducibilia ad ipsum contineant reliquas proprietates, quae in scientia cognoscuntur; cum enim illae proprietates sint, quae cognoscuntur per scientiam, eo ipso, quo obiectum continet illas veritates, potest dici continere omnes veritates obiectivas, veritates enim obiectivas, quae cognoscuntur in scientia, sunt, quod illae proprietates conveniant istis obiectis. Posset etiam dici quod obiectum contineret ipsamet scientiam virtualiter, quatenus licet non secundum se, mediante tamen specie representativa ipsius potest causare cum intellectu illam scientiam.

Tota resolutio huius quaestionis magis patebit per dicenda quaestione sequenti.

ADDITIO.

Mastrius disp. 1. Met. n. 47. §. posset hic fieri, asserit explicationem Scoti a me adductam hac quaest. n. 18. esse directe contra intentionem ipsius, nam explicans particulas *primo virtualiter*, ait idem id esse, ac continere independentem ab aliis in scientia consideratis secundum suam rationem adequate ac praecise.

Sed hac verba Scoti non praeducant meae expositioni: sensus enim illorum verborum est, quod obiectum,

de quo agit, & quod ego dico esse adequatum, debeat secundum se & omnia per se reducibilia ad ipsum continere omnes veritates scientiae independentem ab omnibus aliis obiectis quae considerari solent in scientiis totalibus per accedens; & quod nullum aliud obiectum per accedens consideratum in scientia possit illas continere independentem ab obiecto adequato.

Confir-
matur
explica-
tio Scoti
de ob-
iecto ad-
equato.

Quod ut melius intelligatur, advertendum in omnibus scientiis totalibus, multa proponi & doceri, quae per se ad illas non spectant. Sic in logica agitur de ente rationis, ac de decem praedicamentis in particulari; in Medicina agitur de multis obiectis Physicis; in Physica ac Theologia de multis obiectis Metaphysicis, & in ipsa Metaphysica, ut a multis traditur de variis obiectis Physicis, quod sit aliquando mere per accedens, ac per transcendens, ut aiunt, non vero ad maiorem aut perfectiorem cognitionem obiectorum per se considerandorum, aliquando vero sit in ordine ad perfectiorem eorum cognitionem habendam. Voluit ergo Doctor quod quamvis haec obiecta aliena conducere possint ad habendam cognitionem obiecti per se, non tamen ita ut per se possint sufficere absque ipsismet obiectis per se, seu absque obiecto adequato & aliis per se ad ipsum reducibilibus; cum tamen obiectum adequatum, & alia ad ipsum per se reducibilia possint sufficere ad habendas omnes cognitiones per se spectantes ad scientiam independentem ab aliis omnibus obiectis per accedens in scientia consideratis.

Quod autem non loquatur Scotus de obiecto specifico contradistincto ab obiecto adequato videtur satis apparere, quia agebat de obiecto adequato totius Theologiae, quae est cognitio totalis plurimas diversissimae rationis veritates continens, quas nullum vnum specie obiectum secundum se praecise, quatenus cognoscitur a nobis pro hoc statu, posset causare; & in ordine ad hoc praesupponere voluit quid esset obiectum adequatum scientiae totalis ut sic, unde non est verisimile quod loquatur de obiecto specifico tantum, ut vult Mastrius & alij etiam Scotista.

Adde si possit Scotus intelligi commode de obiecto adequato scientiae totalis ut sic, id melius esse, quia magis erat ad scopum ipsi propositum, quam restringere ipsum ad obiectum specificum, ut opponitur obiecto adequato scientiae totalis: sed potest sine dubio, si explicetur, ut ego explicui ipsum; nec in hoc est ulla inconuenientia: ergo mea expositio amplectenda est; nec censenda est tam directe contra Scotum, quam gratis asserit Mastrius.

QVÆSTIO III.

De obiecto adequato seu attributionis Logicae.

20. *MA*ioris claritatis gratia, in hac quaestione, applicanda videbatur doctrina praecedens quaestionis de obiecto Logicae, & simul eadem doctrina vterius confirmanda. Sensus autem quaestionis, pro ut hic proponitur, est quodnam ex pluribus obiectis, de quibus agit Logica, sit sentiendum obiectum adequatum eius; v. g. in Logica agitur de termino, de propositione, de nomine, de verbo, de definitione, de diuisione, de syllogismo ut sic, de syllogismo probabili, de syllogismo demonstratiuo, de syllogismo falsigrapho, seu, male concludente. Quæritur ergo hic, quodnam ex his sit obiectum adequatum Logicae.

De quo plurimae sunt sententiae; aliqui enim, ut *Hurtadus & Arriaga*, putant demonstrationem esse obiectum adequatum, seu attributionis Logicae; alij modum sciendi, ut complectitur definitionem, diuisionem, & syllogismum; alij syllogismum ut sic, commune omni syllogismo; alij orationem; alij argumentum, ut est quid commune ad syllogismum, enthymema, inductionem; alij denique distinguunt de Logica, & dicunt posse considerari Logicam, quatenus tradita est a Philosopho in libris Praedicamentorum, Perihermenias, Priorum, Posteriorum, Topicorum, Elenchorum, & hoc modo dicunt syllogismum ut sic, esse obiectum adequatum eius; alio modo dicunt posse considerari Logicam ut posset tradi complete quantum ad omnia, quae possent conducere ad cognoscendas res bene.

Variae
sententiae.

& absq; errore, & ut sic existimant nō syllogismū ut sic, sed modum sciendi esse obiectum Logicæ. Hanc sententia tenent multi Scotistæ, & iuxta eam explicant contradictionem quam Scotus videtur habere. 7. 3. *universalium* ubi asserit syllogismum esse obiectum adæquatum Logicæ; lib. 1. vero Priorum 9. 2. tenet non syllogismum, sed modum sciendi esse obiectum adæquatum Logicæ: existimant enim Scotum primo loco assignasse Logicæ obiectum adæquatum, prout tradita est à Philosopho, secundo vero loco assignasse ipsi obiectum adæquatum, nō prout tradita est à Philosopho, sed prout tradi posset ex natura sua. Et sane multo melius recurritur ad hanc expositionem, quam diceretur cum *Fabro* propter illam contradictionem vitandā, quod Scotus non esset author librorum Priorum absque vllō fundamento alio.

CONCLUSIO.

1.1. *Logica secundum se absolute secundum quod tradi potest* *se habet* *se habet* *pro obiecto* *quod adæquatum* *modum sciendi.* *et de omnibus quæ conducere possent ad hoc, ut aliquis non* *erret in discurrendo aut colligendo ex noto ignotum, habet* *pro obiecto adæquatum modum sciendi ut sic; secundum vero* *quod tradita est à Philosopho in libris, qui ad nos pervenerunt,* *habet pro obiecto adæquatum syllogismum ut sic.* Hæc est iuxta ultimam sententiam quam tenet expresse. *Merine-rius* qu. 4. *premiis* sec. 2. *Rodriguez* 9. 3. art. 1. *Maffius* & *Scotus* recentiores communiter. *Probat* *autem* *prima* *pars,* quia omnes conditiones obiecti adæquati competunt in modo sciendi ut sic, respectu Logicæ, secundū quod complete tradi posset, habet enim suam definitionem, & consequenter etiam proprietates per definitionem demonstrabiles: & præterea, cum contineat sub se syllogismum ac demonstrationem, erit maxime late patens ex obiectis à Logica considerabilibus: ergo erit obiectum adæquatum eius. Consequentia patet ex dictis articulo præcedenti, in quo ostensum est maxime late patens obiectum debere censei obiectum adæquatum, si aliquod vnum sit assignandum.

Sylogismū vero ut traditur à Philosopho.

2.2. *Confirmatur:* quia nullum aliud obiectum vnum potest assignare, quod potius debeat dici adæquatum Logicæ: ergo illud est assignandum. Probat antecedens, quia si aliquid, maxime syllogismus ut sic, aut demonstrationis syllogismus: sed neutrum ex his tam commode assignari potest, ergo. Probat minor, quia syllogismus, ut sic, non continet sub se modum sciendi, ut sic, quod est superius ad ipsum, nec demonstratio continet sub se syllogismum, ut sic: ergo nec syllogismus ut sic, nec demonstratio potest esse obiectum adæquatum Logicæ tractantis de modo sciendi ut sic.

Confirmatur secundo: quia in ceteris scientiis maxime comune, nisi aliquid speciale obfert, assignatur pro obiecto adæquato ab illis, qui aliquod vnum obiectum assignare solent, ut in Metaphysica ens ut sic; in physica corpus naturale ut sic; in Arithmetica numerus ut sic; ergo in Logica etiam maxime comune, quod non impeditur ratione aliqua particulari, assignari debet pro obiecto adæquato; sed illud est modus sciendi ut sic, ergo &c.

Confirmatur tertio: quia Logica agit de definitione ac divisione; sed hæc non comprehenduntur sub syllogismo, nec sub demonstratione: comprehenduntur autem sub modo sciendi ut sic, ergo quandoquidem obiectum adæquatum debeat comprehendere omnia obiecta alia scientiæ, modus sciendi potius est obiectum adæquatum Logicæ, quam syllogismus aut demonstratio.

2.3. *Dices* definitionem, & divisionem contineri sub syllogismo, quatenus scilicet divisio est condeps ad habendam definitionem rei, & definitio est conduens ad confectionem demonstrationis, cuius medium solet plerumque esse definitio rei.

Contra: quia licet reuera possint sub illa ratione comprehendī, sub syllogismo ut sic, tamen quia non solum debent considerari, quatenus conducunt ad demonstrationem, sed etiam secundum se independentē ad demonstrationem, non debet dici quod gratia demonstrationis potius considerentur in Logica, quam gratia sui, & consequenter non debent dici considerari in Logica, ut ordinantur ad demonstrationem.

Definitio, & divisio non solum considerantur in Logica quatenus conducunt ad syllogismum.

Confirmatur hoc: quia etiam si demonstratio esset impossibilis, adhuc dari posset scientia de modo sciendi, & de definitione, ac divisione, & illa scientia optime posset vocari Logicæ: sed in tali casu non consideraretur Logica definitione, ac divisionem gratia demonstrationis: ergo neque iam. Probat consequentia, quia iam habent illam rationem, quam tōm haberent, licet non solum, quia iā ulterius habent conducentiam ad demonstrationem, quam tam non haberent, in hypothesi scilicet, quod demonstratio esset impossibilis: ergo si tum essent considerabiles à Logica gratia sui, etiam iam sunt sic considerabiles.

Probat *secunda pars* conclusionis, quia in Logica Aristotelis comprehensa in libris ad nos devolutis, non definitur modus, seu instrumentū sciendi ut sic, nec aliquid demonstratur de ipso: ergo non est obiectū adæquatum Logicæ, ut sic consideratū, quia de ratione obiecti adæquati est quod definiatur in scientia, & aliquid de ipso demonstretur: sed ex suppositione quod modus sciendi non sit obiectum adæquatum, nihil aliud assignari potius debet, quam syllogismus ut sic, quandoquidem cetera omnia comprehendat, & definiatur, ac plures proprietates de ipso demonstrantur in libris Priorum.

Dices orationem esse magis late patentem quam syllogismū, syllogismus enim omnis est oratio, sed nō omnis oratio est syllogismus, ergo quandoquidem de oratione agatur in Logica Aristotelica, potius oratio quam syllogismus est obiectum adæquatum Logicæ Aristotelicæ, hoc est Logicæ prout de facto tradita est ab Aristotele.

Respondetur negando consequentiā, & ratio est, quia non agitur in Logica de oratione ut est quid commune ad syllogismum, sed ut est pars integralis ipsius, unde si syllogismus non esset conficiendus ex propositionibus, & hæc non essent orationes, nequaquam consideraretur Logica orationem, quantumvis oratio esset adhuc quid superius ad syllogismum.

Confirmatur: quia certum est in Logica non agi de aliquo nisi de modo, aut instrumento sciendi, aut conducētib; ad instrumentum sciendi: sed oratio ut sic, quæ traditur in Logica Aristotelis, non est modus aut instrumentum sciendi, ergo eatenus de ea agitur in Logica, quatenus conducit ad conficiendum aliquod instrumentum sciendi, & consequenter ipsa potius debet reduci ad instrumentum sciendi, quam e contra.

2.4. *Itaque non omne,* quod est latius patens debet poni obiectum adæquatum scientiæ, sed illud quod est latius patens, & ut sic consideratur per se à scientia: colligi autē poterit quod aliquid, ut latius patens quam aliud, consideratur in scientia, si reperiatur contineri sub se aliquas species, quæ in illa scientia considerantur sine ordine ad illud alterum, quod est minus late patens, v.g. colligi bene potest quod agatur in Metaphysica de ente, ut est latius patens quam Deus, quia continet sub se alias species, nimirum substantias creatas, quæ essent considerabiles à Metaphysica sine ordine ad Deū, hoc est gratia sui & nō gratia Dei; colligi etiā potest quod Logica agat de syllogismo ut sic, ut est latius patens quam demonstratio, quia continet sub se alias species, nimirum syllogismum topicū, qui esset considerabilis à Logica sine ordine ad syllogismum demonstratiū. Si ergo Logica Aristotelica agat de oratione, ut est magis late patens quā syllogismus, oportet eam comprehendere sub se aliquam speciem consideratā etiam à Logica Aristotelica, quæ species non consideratur in illa Logica gratia syllogismi; sed non comprehendit ullam talem speciem, ergo non agitur per se de oratione in Logica Aristotelica, ut est quid communius, & magis late patens quam syllogismus.

2.5. *Adde* quod ex alio capite possit excludi oratio definita in Logica Aristotelis, & secundum se communius, & magis late patens, quā syllogismus, ab obiecto adæquato Logicæ, quia oratio ut sic comprehendit sub se orationem grammaticam, & rhetoricam, quæ nō sunt considerationis Logicæ: ergo ratio ut sic, nō potest esse obiectū adæquatum Logicæ. Probat consequentia, quia illud non est obiectū adæquatum scientiæ, quod excedit ipsam, hoc est

Relictur. Cur oratio non sit obiectū adæquatum Logicæ.

Non omne latius patens debet esse obiectū adæquatum.

est quod continet in se aliquid quod non consideratur ab illa scientia: sed oratio grammatica & rhetorica non consideratur à Logica; ergo oratio ut sic continet illas orationes sub se non potest esse obiectum adequatum Logicae.

Hoc ipsum argumentum de oratione posset proponi etiam contra primam partem conclusionis, quia oratio est quid communius ad modum sciendi: omnis enim modus sciendi est oratio, & non è contra. Sed facilis est responsio ex dictis, quia non consideratur à Logica per se, ut est quid communius, propter iam dicta.

26. *Obiicies ulterius contra primam partem:* non datur ullus modus, seu instrumentum sciendi præter demonstrationem, ergo potius demonstratio est obiectum adequatum quam aliquid communius ipso. Probatur antecedens, quia per solam demonstrationem potest quis acquirere scientiam, unde & definiri solet syllogismus faciens scire.

Respondetur distinguendo antecedens: non datur ullus modus sciendi, scientia rigore accepta, pro cognitione habita per demonstrationem, concedo; scientia late accepta pro quacunque cognitione, per quam de nouo cognoscitur res ignota, nego antecedens, & consequentiam, quia quando dicitur quod Logica sit ars tractans de modo sciendi, non loquimur de modo sciendi strictè, sed large.

Obiectio
contra se-
cundam
partem.

27. *Obiicies primo contra secundam partem:* de syllogismo non potest haberi scientia, ergo nequit esse obiectum Logicae; quæ ut suppono ex dicendis, est scientia. Probatur antecedens, quia non potest haberi scientia nisi per syllogismum: ergo si de syllogismo haberetur scientia, illud esset mediante alio syllogismo: sed hoc nequit fieri, quia vel syllogismus, per quem haberetur scientia, esset notus, vel ignotus, si ignotus, non posset haberi per ipsum notitia alius; si notus, ergo per alium syllogismum; & sic in infinitum. Hæc obiectio proponi posset contra statuentes demonstrationem esse obiectum adequatum Logicae, imo, & contra ponentes modum sciendi ut sic, esse obiectum adequatum; quia de modo sciendi non potest haberi scientia nisi per modum sciendi, qui vel sit ignotus, aut notus; si ignotus, ergo per eum non habetur scientia; si notus, ergo per alium modum sciendi, & sic in infinitum.

28. *Respondetur* autem negando antecedens, & subsumptum probationis, ad cuius ulteriorem probationem dicendum, quod syllogismus ille, per quem de syllogismo ut sic, habetur scientia, sit seipso notus, quia ex terminis apparet conclusionem ipsius sequi ex præmissis, nec debet esse notus per alium syllogismum, sicut nec notitia, quæ habetur de ipso, debet esse discursiva. Itaque per syllogismum particularem actualiter factum ab intellectu, cuius conclusio est, quod syllogismus ut sic habeat talem vel talem proprietatem, cognoscitur de syllogismo ut sic, talis proprietates, quæ proprietates licet conveniant etiam syllogismo illi particulari, non tamen per illum syllogismum particularem cognoscitur formaliter, & directe sibi ipsi competere. Ille autem syllogismus in particulari, per quem cognoscitur illa proprietates competere syllogismo, ut sic, est notus intellectui quantum ad concludendum recte seipso, nec est necesse ut alius syllogismus adhibeatur, quo sciatur quod recte concludatur.

Obiectio
secunda.

29. *Obiicies secundò contra eandem partem:* idem obiectum non potest esse adequatum obiectum partis scientiæ, & totius scientiæ: sed syllogismus ut sic, est obiectum partis Logicae v.g. librorum Priorum: ergo nequit esse obiectum totius Logicae, etiam ut tradita est à Philosopho. Probatur maior, quia eo ipso, quo esset obiectum adequatum totius scientiæ, excederet partem scientiæ, & consequenter non esset adequatum parti. Hæc etiam obiectio militat contra primam partem conclusionis & contra quancunque sententiam, quæ statueret aliquid vni ex multis obiectis Logicae pro obiecto adequato eius, nam, de quocunque vno obiecto agitur in aliqua parte scientiæ, est obiectum istius partis, unde si nequit idè esse obiectum totius scientiæ & partis, nequit vllum vnum obiectum esse adequatum obiectum totius scientiæ.

Respondetur ergo ob obiectionem negando maiorem, ad cuius probationem dicendum, quod illud obiectum, quod est adequatum parti, potest excedere illam partem

quantum ad hoc, quod aliquid possit considerari ad ipsum spectans in aliis partibus, quod non consideratur in illa parte, nec dicitur adequatum parti, quatenus in parte illa omnia, quæ ad ipsum spectant, considerantur, sed quatenus omnes proprietates de ipsomet secundum se considerabiles in illa parte traduntur.

Potest etiam responderi aliter distinguendo maiorem: idem nequit esse obiectum adequatum parti & toti scientiæ eadè ratione, concedo maiorem, diversa ratione, nego maiorem, distinguo etiam minorem: sed syllogismus est obiectum adequatum partis Logicae sub illa ratione, sub qua dicitur adequatum toti, nego minorem; sub alia ratione, concedo minorem, & nego consequentiam. Itaque syllogismus dicitur esse obiectum librorum Priorum, quatenus omnia considerabilia de ipso syllogismo ut sic, & omnes proprietates ipsi convenientes in illis libris tractantur; non sic autè dicitur obiectum adequatum totius Logicae, sed quatenus in tota Logica non solum traduntur istæ proprietates convenientes ipsimet immediate, sed etiam omnia alia tractantur, quæ ad ipsum spectant aliquo modo, & nihil prætere. Hæc est responsio ipsimet Doctoris ad hanc obiectionem.

30. *Obiicies tertio:* de syllogismo nequit esse scientia, quia non est quid necessarium, quandoquidem contingenter producatur, & posset nullo modo produci; obiectum autem scientiæ debeat esse quid necessarium: ergo non potest esse obiectum Logicae, quæ est scientia. Hæc quoque obiectio militat contra quancunque sententiam, quæ esset de obiecto Logicae.

Respondetur autem negando antecedens, ad cuius probationem dico obiectum scientiæ debere esse necessarium, non quoad existentiam, quandoquidem per scientiam non cognoscatur existentia de ipso, sed quoad connexionem quam habet illud obiectum cum prædicato quod scitur de ipso; sic autem est necessarius syllogismus v.g. de homine scitur, quod sit risibilis, unde homo, qui est obiectum incomplextum istius scientiæ, non debet esse necessario existens, sed bene debet habere necessariam connexionem cum risibilitate, ita ut non possit existere quin sit risibilis, & aliam necessitatem non debet habere: unde quandoquidem syllogismus, licet non necessario existat, habeat tamen necessariam connexionem cum quacunque proprietate, quæ scitur de ipso, ita ut non possit existere, quin habeat talem proprietatem, optime potest esse obiectum scientiæ.

Quomo-
do obie-
ctum scien-
tiæ debet
esse neces-
sarium.

QVÆSTIO IV.

De quonam syllogismo agit Logica.

31. *Am diximus* Logicam agere de syllogismo, tanquam de suo per se obiecto, sicut etiam agit de definitione, diuisione, & syllogismo demonstratiuo, nec de hoc aliquis dubitat, quamvis sit controversia an syllogismus sit obiectum adequatum eius: sed quia triplex est syllogismus, vnus mentalis & formalis, qui consistit in tribus iudiciis intellectus, quibus iudicat tres propositiones aliquas taliter dispositas, ut veritas vnus sequatur ex veritate aliarum duarum, ut si quis iudicaret omnem hominem esse animal, & Petrum esse hominem, & propterea Petrum esse animal. Alius syllogismus est obiectivus, & consistit in tribus propositionibus illis, quæ sunt obiecta istorum trium iudiciorum, ut v.g. omnis homo est animal. Petrus est homo, ergo Petrus est animal. Tertius denique syllogismus vocatur vocalis, & consistit in tribus propositionibus vocalibus aut scriptis, quæ significant aut syllogismum formalem aut obiectivum, perinde est quantum ad propositum, hinc oritur difficultas, de quonam ex his syllogismis agit Logica per se: dico autem per se, quia aliquo modo potest dici agere de omnibus illis, sed per se tantum & principaliter videtur debere agere de aliquo vno ex illis, & per accidens tantum de reliquis.

32. *Advertendum autem* quod ex resolutione difficultatis huius dependet illa questio, quæ communiter hic proponi solet: an Logica agat de vocibus, an de rebus, an vero de operationibus intellectus; nam si agat per se de syllogismo vocali ac definitione, aut diuisione vocali, certum est quod per se agat de vocibus; si vero agat per se de syllo-